

Informace ze Sociálně právní poradny 7/2024

Aktualita: změny ve výši příspěvku na péči od 1. července 2024

Pro osoby starší 18 let za měsíc:

	od července	do června
stupeň závislosti 1	880 Kč	880 Kč bez zvýšení
stupeň závislosti 2	4 900 Kč	4 400 Kč
stupeň závislosti 3	14 800 Kč	12 800 Kč
stupeň závislosti 4	23 000 Kč	19 200 Kč
(s péčí v pobytovém zařízení)		
stupeň závislosti 4 plus	27 000 Kč	19 200 Kč
(s jinou péčí)		

Pro osoby mladší 18 let za měsíc:

	od července	do června
stupeň závislosti 1	3 300 Kč	3 300 Kč bez zvýšení
stupeň závislosti 2	7 400 Kč	6 600 Kč
stupeň závislosti 3	16 100 Kč	13 900 Kč
stupeň závislosti 4	23 000 Kč	19 200 Kč
(s péčí v pobytovém zařízení)		
stupeň závislosti 4 plus	27 000 Kč	19 200 Kč
(s jinou péčí)		

Překážky v práci ve zkušební době

Sjednaná zkušební doba zaměstnance nesmí být dodatečně smluvně prodlužována. Ze zákona se však prodlužuje o dobu celodenní dovolené a o dobu celodenních překážek v práci, pro které zaměstnanec nekoná práci v průběhu zkušební doby (§ 35 odst. 4 zákoníku práce). Prodloužení se počítá ode dne následujícího po skončení překážky. Typicky jde o pracovní neschopnost.

Příklad:

Zaměstnavatel sjednal se zaměstnancem s plným úvazkem tříměsíční zkušební dobu od 12. února do 12. května. Pracovní neschopnost zaměstnance trvala od 6. května do 4. června. Zaměstnanec práci ve zkušební době nekonal od 6. května do 4. června = 21 dnů (8. května je státní svátek). Zkušební doba se tedy prodlužuje o 21 pracovních dnů počítaných ode dne následujícího po ukončení pracovní neschopnosti, tj. od 5. června, takže skončí 3. července.

! Pozor, podle § 66 odst. 1 zákoníku práce zaměstnavatel nesmí zrušit se zaměstnancem pracovní poměr ve zkušební době v době prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti, takže v případě tohoto zaměstnance by to nesměl učinit v době od 6. května do 20. května. V době od 21. května do 3. července již zaměstnavatel pracovní poměr ve zkušební době zrušit může. Zde je rozdíl oproti zaměstnanci v pracovní neschopnosti, který už ve zkušební době není. Naproti tomu zaměstnanec může pracovní poměr ve zkušební době zrušit kdykoliv, tedy i v době pracovní neschopnosti či dovolené.

Co je nutná obhajoba

Advokátní tarif, o kterém byla řeč v minulém vydání, se také použije při vyčíslení nákladů nutné obhajoby. Předpokládám sice, že běžný člověk se s ní nikdy v životě nesetká, přesto může toto zajímavé téma vytěžit třeba u nějaké krimi.

Jedná se o závažné situace vyjmenované v § 36 a následujících trestního řádu, kdy obviněný (v pozdějších fázích řízení také obžalovaný a odsouzený) musí mít povinně obhájce.

Obviněný musí mít v trestním řízení obhájce zejména z těchto důvodů:

- je-li zbaven osobní svobody, tedy je ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, v nařízeném ústavním léčení, na pozorování ve zdravotnickém zařízení
- je-li jeho svéprávnost omezena
- považuje-li to státní zástupce respektive soud za nutné, zejména proto, že vzhledem k tělesným nebo duševním vadám obviněného mají pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit
- v řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let.
- v řízení proti mladistvým (od 15 do 18 let)
- v řízení proti uprchlému.

Obhájcem může být jen advokát. Pokud si ho obviněný nenajde sám, ustanoví mu ho stát ex offio neboli z moci úřední. Ne každý advokát se věnuje trestnímu právu. Soudy vedou seznamy advokátů, kteří souhlasí s ustanovením obhájcem, a mají v obvodu konkrétního soudu sídlo. Pominou-li důvody nutné obhajoby, soud ustanovení obhájce zruší.

Ustanovený advokát je povinen se věci věnovat se stejně jako jiným věcem. Pro jednotlivé úkony trestního řízení se může obhájce dát zastoupit advokátním koncipientem. Koncipient může obhájce zastupovat v řízeních vedených okresními soudy, ale už ne ve věcech, kde hrozí vysoká trestní sazba a rozhoduje jako soud 1. stupně krajský soud, dále před Vrchním a Nejvyšším soudem. Soud může v jedné věci ustanovit jednoho společného obhájce více obviněným za podmínky, že nevypovídají proti sobě a jejich zájmy tak nejsou v rozporu.

Obviněný může obhájce libovolně měnit. Místo nebo vedle ustanoveného obhájce si může jednoho nebo i více obhájců zvolit. Naopak může odvolat plnou moc pro zvoleného obhájce a pak mu orgán činný v trestním řízení obhájce ustanoví, pochopitelně pokud je stále dán důvod nutné obhajoby. Dosavadní obhájce je povinen obhajobu řádně vykonávat do doby, než ji převezme nový obhájce.

Neuhradí-li obviněný nebo jeho příbuzní náklady obhajoby přímo ustanovenému obhájci, což rozhodně není povinnost, vyúčtuje je po skončení věci soud, a jestliže jsou účelně vynaložené, soud mu je proplatí. Je-li obhajovaný uznán vinným, musí pak státu náklady obhajoby nahradit. To se týká i mladistvých.

Naopak v případě, že je někdo obžaloby zproštěn, má právo na náhradu zaplacených účelně vynaložených nákladů obhajoby a kromě toho samozřejmě může ještě žádat náhradu jiné majetkové i nemajetkové újmy způsobené mu trestním stíháním.

Za Sociálně-právní poradnu Václava Baudišová